

POWSZECHNIK (3) *sb m*

o oraz e *prawdopodobnie jasne* (tak w powszechny).

[*sg N* powszechnik.] ◊ *pl* [*N* powszechnicy.] ◊ *G* powszechnik(o)w (1). ◊ *I* powszechnikami (2).
Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

Katolik (3) : Mogły być powfzechnikow nie ktorých vczynki złe/ ále wiára Piotrowá/ to iest Rzymfka (wedle obietnice Pánfkiey) nigdy nievtála. *WujJud* 7; [Te ia będę zwał złymi Powfzechnikámi: áby ten/ ktory z Kościołem dzierży Powfzechnym/ od innych Chrzescijan Kacerfkich był wydzielon. Zli tedy Powfzechnicy, dla tego práwi nie fá Chrzescijanie [!], iż fá Chrzescijanie málowáni. Iáko miáfto málowáne, nie iest práwym miáftem; ták złe żyjący Powfzechnik/ práwym nie iest Chrzescijáninem. *HerbNauka* A5–A5v (*Linde*)].

W przeciwstawieniach: »powszechnik ... odszczepieniec, [ewanjelik, pokątnik]« (1): *WujJud* 125; [rozłności fá y niezgody, ále gdzie: v Ewángelikow wáfzych; nie v náfzych Powfzechnikow. *HerbOdpow* C5; ponieważ ci odrodkowie dzišieyfy [słowo boże] iáwnie odrzucáią/ á nikczemne fántázye fwoie nad ich zdrowe á gruntowne náuki przekládáią: fámi fie iáwnie wydawáią/ że nie fá Powfzechnicy/ ále pokątnicy: nie náuczyciele/ ále zwodziciele głupich á nieuftawicznych ludzi. *WujPosN* 1584 I 407 (*Linde*)].

Szereg: »katolik albo powszechnik« (1): Bo ták dopiro Kátholikámi álbó Powfzechnikámi będziemy: (mowi Vincentius Lyrineń przed 1200 lat) iefli będziem násládownác Powfzechności y Stárożytności á Zezwolenia. *WujJud* 37v.

Synonimy: *katolik, papieżnik, papista.*